

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ
ПЕТАРИ

по милости БОЖЈОЈ и вољи НАРОДНОЈ
Краљ Србије

На предлог Председника Нашег Министарског Савета, разрешавамо: Председника Нашег Министарског Савета и Министра Грађевина Петра Велимировића, од дужности Министра Грађевина, задржавајући га даље за Председника Нашег Министарског Савета без портфеља;

Нашег Министра Иностранних Дела и Заступника Министра Правде Д-ра Милована Ђ. Миловановића, од дужности Заступника Министра Правде;

Нашег Министра Финансија и Заступника Министра Народне Привреде Д-ра Михајла М. Поповића, од дужности Заступника Министра Народне Привреде.

А ПОСТАВЉАМО:

За Нашег Министра Народне Привреде Косту Главинића, професора Велике Школе у пензији;

за Нашег Министра Грађевина Милоша Савчића, инжењера и Народног Посланика;

за Нашег Министра Правде Косту Тимотијевића, јавног правозаступника и Народног Посланика.

Председник Нашег Министарског Савета нека изврши овај указ.

11. августа 1908. год.
у Соко-Бањи.

ПЕТАР С. Р.

Председник
Министарског Савета,
П. Велимировић, с. р.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу јуну 1908. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда у току месеца јуна извршено је у Србији:

1. Убиства	38
2. Детоубиства	1
3. Нехотичних убиства	2
4. Покушаја убиства	32
5. Разбојништва	12
6. Силовања	3
7. Тешких телесних повреда	22
8. Паљевина	45
9. Опасних крађа	150
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	35

Од изложених дела пронађено је:

Убиства	33	или	86.8%
Детоубиства	1	»	100%
Нехотичних убиства	2	»	100%
Покушаја убиства	31	»	96%
Разбојништва	10	»	83%
Силовања	3	»	100%
Тешких телесних повреда	21	»	95%
Паљевина	9	»	20%
Опасних крађа	56	»	37%
Злонамерних поништаја туђих ствари	6	»	17%

Највећи број убиства извршен је помоћу *ватреног оружја* (19), затим помоћу *оштрог* (6), *помоћу тупог* (6), *задавањем* (4), *давањем у води* (2) и *трљањем* (1).

Узроци са којих су ова убиства извршена леже: у *међусобној свађи* за 13 случаја, у *освети* за 11, у *неморалним побудама* за 3, у *нужној одбрани* за 2, у *заблуди* за 2, у *користољубљу* за 1, у *очајању* за 1 и у *вршењу званичне дужности* за 1 случај. За четири случаја узроци су непознати.

Посматрана према местима у којима су извршена, изложена убиства јављају се: у срезу јасеничком округа крагујевачког 3, у срезу расинском 3, у срезу прокупачком 3 (1 непронађено), у срезу

косаничком 3 (2 непронађена), у срезу ресавском 2, у срезу пожаревачком 2, у срезу хомољском 2, у срезу ужичком 2 и по 1 у срезовима: космајском, колубарском округа београдског, гужанском, крајинском, темнишком, деспотовачком, параћинском (непронађено), оба моравска, рамском, љубићском, заглавском, бољевачком (непронађено), добричком, рачанском, моравичком¹⁾, и у варошима: Смедереву и Београду.

Једно *детоубиство* извршено је у срезу студеничком.

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезовима: тамнавском и косаничком.

Покушаји убиства извршени су: у срезу зајечарском 3, у срезу космајском 2, у срезу неготинском 2, у срезу кључком 2, у срезу параћинском 2, у срезу прокупачком 2, у срезу рачанском 2, у срезу јадранском 2 и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, јабланичком, власотиначком, гужанском, ресавском, сврљишком, нишавском (непронађен), мачванском, посаво-тамнавском, голубачком, моравском округа пожаревачког, хомољском, косаничком, драгачевском и моравичком.

Скоро сва ова дела извршена су у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена: у срезу драгачевском 2 и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, масуричком (непронађено), расинском, копаоничком, ресавском, рамском, звишском, бољевачком, зајечарском (непронађено) и трнавском.

Силовања су извршена у срезу алексиначком 2 и у срезу параћинском 1.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу колубарском округа ваљевског 2, у срезу масуричком 2 (1 непронађена), у срезу сврљишком 2, у срезу жичком 2 и по 1 у срезовима: грочанском, брзопаланачком, ражањском, левачком, рађевском, пожаревачком, рамском, љубићском, орашком, зајечарском, аријском, ужичком, рачанском и студеничком.

¹⁾ Ово убиство извршили су непознати Турци.

Паљевине су извршене: у срезу бањском 4, у срезу јабланичком 3 (1 пронађена), у срезу расинском 3 (2 пронађене), у срезу заглавском 3, у срезу космајском 2 (1 пронађена), у срезу трстеничком 2 (обе пронађене), у срезу темњишком 2, у срезу сврљишком 2 и по 1 у срезовима: посавском окр. београдског, пчињском, грузанском, крагујевачком, јасеничком округа крагујевачког (пронађена), кључком, беличком, ресавском, деспотовачком, параћинском, лужничком, јадранском, мачванском, рамском, хомољском, орашком, бољевачком, тимочком, зајечарском, добричком (пронађена), прокупачком, косаничком, црногорском (пронађена) и драгачевском.

Вредност свих ових паљевина износи око 8.115 динара.

Опасне крађе извршене су: у вароши Београду 9 (5 пронађених), у срезу косаничком 8, у срезу хомољском 7 (4 пронађене), у срезу ресавском 5 (1 пронађена), у срезу бољевачком 5 (2 пронађене), у срезу прокупачком 5, у срезу космајском 4 (2 пронађене), у срезу колубарском округа београдског 4 (3 пронађене), у срезу ваљевском 4 (1 пронађена), у срезу сврљишком 4 (2 пронађене), у срезу пожаревачком 4 (2 пронађене), у срезу голувачком 4 (1 пронађена), у срезу моравском округа пожаревачког 4 (све пронађене), у срезу јасеничком округа смедеревског 4 (1 пронађена), у срезу моравичком 4, у срезу лесковачком 3 (све пронађене), у срезу јабланичком 3 (1 пронађена), у срезу беличком 3, у срезу деспотовачком 3 (1 пронађена), у вароши Шапцу 3 (1 пронађена), у срезу орашком 3 (1 пронађена), у срезу зајечарском 3 (1 пронађена), у срезу рачанском 3, у срезу колубарском округа ваљевског 2, у срезу тамнавском 2 (1 пронађена), у срезу пчињском 2 (обе пронађене), у срезу власотиначком 2, у срезу неготинском 2 (1 пронађена), у срезу крајинском 2 (обе пронађене), у срезу жуписком 2 (1 пронађена), у срезу параћинском 2 (1 пронађена), у вароши Нишу 2, у срезу алексиначком 2, у срезу моравском округа нишког 2, у срезу звишком 2 (обе пронађене), у срезу подунавском 2 (1 пронађена), у срезу тимочком 2 (1 пронађена), у срезу пожешком 2, у срезу жичком 2 (1 пронађена) и по 1 у срезовима: посавском округа ваљевског, пољаничком, грузанском, лепеничком, јасеничком округа крагујевачког (пронађена), копаоничком, трстеничком, (пронађена), ражањском, темњишком, лужничком (пронађена), јадран-

ском (пронађена), подерском, рађевском, млавском (пронађена), качерском (пронађена), црногорском и у варошима: Враћи (пронађена), Пироту и Пожаревцу.

Вредност свих ових крађа износи око 6.975 динара.

Злонамерних поштиштаја туђих ствари било је: у срезу тамнавском 5, у срезу сврљишком 4, у срезу орашком 4 (1 пронађен), у срезу ресавском 3, у срезу нишком 3, у срезу подунавском 3, у срезу лепеничком 2, у срезу беличком 2 (1 пронађен) и по 1 у срезовима: колубарском округа ваљевског, параћинском (пронађен), посаво-тамнавском (пронађен), жуписком (пронађен), ражањском, копаоничком, прокупачком, косаничком (пронађен) и у вароши Ђуприји.

Вредност уништених ствари износи око 3.780 динара.

Поред изложених дела у току месеца јуна извршено је још у Србији и 27 самоубиства и то: у вароши Београду 3, у срезу беличком 2, у срезу азбуковачком 2, у вароши Пожаревцу 2, у

срезу прокупачком 2 и по 1 у срезовима: посавском округа ваљевског, ваљевском, пољаничком, брзопаланачком, јадранском, мачванском, рамском, заглавском, златиборском, аријском, моравичком, студеничком, драгачевском и у варошима: Ваљеву, Враћи и Крушевцу.

Ова самоубиства извршена су: *вешањем* 15, *ватреним оружјем* 6, *дављењем у води* 3, *оштрим оружјем* 1, *легањем на железничке шине* 1 и *скакањем кроз прозор* 1, а узроци њиховом извршењу леже: у *душевном растројству* за 8 случаја, у *дугој болести* за 4, у *честољубљу* за 3, у *домаћој распри* за 2, у *очајању* за 1, у *страху од казне* за 1 и у *материјалним неуреликама* за 1 случај. За седам случаја узроци су непознати.

Покушаји самоубиства извршени су по 1 у срезовима: орашком (дављењем у води) и златиборском (оштрим оружјем), а узроци њиховом извршењу леже у *душевном растројству*.

Општи преглед до сада изложених дела овакав је:

Токући број	О К Р У З И	ОКРУЗИ											
		Убиства	Детубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Силовања	Тешке телесне повреде	Паљевине	Опасне крађе	Злонамерни поштиштаја туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	2	—	—	3	1	—	1	3	8	—	—	—
2	« ваљевски	—	—	1	—	—	—	2	—	9	6	3	—
3	« врањски	—	—	—	2	1	—	2	4	12	—	2	—
4	« крагујевачки	4	—	—	1	—	—	—	3	3	2	—	—
5	« крајински	1	—	—	4	—	—	1	1	4	—	1	—
6	« крушевачки	3	—	—	—	2	—	1	5	5	3	1	—
7	« моравски	5	—	—	3	1	1	1	6	14	7	2	—
8	« нишки	1	—	—	1	—	—	2	6	10	7	—	—
9	« пиротски	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—
10	« подрински	—	—	—	4	—	—	1	2	6	1	4	—
11	« пожаревачки	6	—	—	3	2	—	2	2	23	—	3	—
12	« руднички	1	—	—	—	—	—	1	1	9	—	—	1
13	« смедеревски	1	—	—	—	—	—	1	1	9	—	—	—
14	« тимочки	2	—	—	3	2	—	1	6	10	7	1	—
15	« топлички	7	—	1	3	—	—	—	3	13	2	2	—
16	« ужички	3	—	—	2	—	—	3	1	6	—	2	1
17	« чачански	1	1	—	2	3	—	3	1	6	—	3	—
18	Управа града Београда	1	—	—	—	—	—	—	—	9	—	3	—
	Свега:	38	1	2	32	12	3	22	45	150	35	27	2

Из канцеларије Антропометриско - Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 6. августа 1908. године АБр. 907. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

Хоће ли, дакле, сведоџба бити сумњива или не, зависи од врсте, степена и трајања зависности сведока, што ће све суд имати да оцењује. — Исто тако и однос дужника према повериоцу може да створи основ за сумњу, ако сведок (дужник) сведочи за оптуженог или тужиоца.

в) И сведоци један према другоме могу стајати у свима сад поменутих односима, само што су ти односи без утицаја на доказну вредност сведоџбе, сем ако се не би утврдило да је сведоџба једног сведока резултат недопуштеног утицаја од стране другог сведока, н. пр. ако су сведоци отац и син, па се утврди да је отац научно сина како ће сведочити.

3. Из садржаја сведоџбе може се такође добити основ за сумњу противу њене истинитости. Ти основи могу бити:
а) Кад сведок није сталан у свом исказу већ час говори једно, час друго, супротно првоме, а не може да објасни

зашто тако ради, из чега се с разлогом даје извести да сведок неће да каже истину; или

б) Кад сведок казује нешто, чему се тешко може поклонити вера.

Кад ће наступити случајеви, у којима сам садржај сведоштва показује да је ова неистинита, не да се поставити опште правило *in abstracto*, већ о томе мора суд у сваком поједином случају нарочито да одлучује према свима околностима конкретне ситуације. Овде, дакле, ни сама доказна законска теорија не може да веже судију, већ он има ово питање да реши по свом личном нахођењу.

Сведоци код којих се нађе ма који од основа за сумњу поменутих под 1, 2 и 3, јесу сумњиви сведоци, јер се држи или да не могу или да неће хтети да кажу истину. Зато, што су ови сведоци само сумњиви, њихове сведоштва неће бити увек без вредности. Хоће ли те сведоштва имати доказну вредност или не, зависи од тога, да ли је основ за сумњу отпао или је остао и даље. И једно и друго има суд да цени према правилима, која смо о томе сад поставили. Ако суд и после оцене нађе да основ за сумњу противу истинитости сведоштва постоји, онда он према наређењу § 112 таквог сведока неће ни заклети (види раније § 32, 2, а), његова је сведоштва, дакле, без вредности.

б. Да се казивање и са осталим околностима учињеног дела, о којима се зна да постоје, подудара, и стварним околностима не противуречи (т. 6. § 229).

Закон за доказну снагу сведоштва тражи, према овоме, да се она слаже с резултатом осталих доказа, т. ј. ако сем сведоштва има још каквих доказа или основа, који би се односили на исту чињеницу, да се она с њима слаже. То слагање с осталим доказима најбоља је гаранција за то, да је сведоштва истинита, стога је тај захтев и оправдан. Али закон не тражи, да остале доказне околности потврђују сведоштва, већ да се ова с њима у главноме слаже. Није, дакле, потребно за доказну вредност сведоштва, да се она у свему и до ситница слаже са свима околностима, које су другим доказима утврђене, већ да не противуречи важним околностима, које су од утицаја на главне ствари. О томе која се околност има узети за важну а која за неважну, не може се поставити опште правило, већ то зависи од оцене суда у сваком поједином случају. Тако н. пр. које је боје одело имао оптужени за убиство, или да ли је убиство извршено у 8 или у 8½ часова пре подне, јесу споредне околности, које неће ослабити доказну вредност сведоштва кад се ова с њима и не слаже. Међутим важна би околност била, кад би сведок тврдио да је оптужени убиство извршио ножем, а секцијом се докаже да је извршено ватреним оружјем; или кад би сведок тврдио да је убиство извршено ујутру, а другим доказима се утврди да је извршено увече. Таква

противречност показивала би да је сведоштва неистинита, те би стога она била неважећа.

в. Да је сведоштва учињена на главном претресу или за време ислеђења пред иследном полицијском или судском влашћу (т. 7. § 229).

Закон изједначава сведоштва на главном претресу са сведоштвама у истрази. То одговара начелима истражног поступка. Међутим, по реформираним законодавствима доказну вредност може имати само сведоштва, дата на главном претресу, пред надлежним судом, што сасвим одговара начелу слободног судијског уверења.

ж. Да се једна чињеница може узети доказаном сведоштвама, поред свих до сад побројаних услова, потребно је да су бар два способна сведока сагласним сведоштвама утврдили ту чињеницу (први одељак § 229).

Законска теорија доказа у овој сагласности и једнакости двеју сведоштва налази најбоље јемство за њихову истинитост. Стога се и не допушта, да једна сведоштва образује потпун доказ, јер се може десити, да једна сведоштва не одговара истини било што је сведок нешто погрешно опазио, било да је намерно казао неистину. У колико се две сведоштва више слажу, у толико ће убедљивије дејствовати. Али се не тражи, да сагласност и једнакост ових сведоштва мора ићи и до најмањих ситница и споредних околности, нити противуречност у споредним околностима може учинити, да такве две сведоштва не образују потпун доказ. Ако н. пр. какву спореднију околност (н. пр. боја одела) два сведока због помрчине различито виде, или ако је један од њих после дужег времена заборави, а у свему осталом и главном слажу се, то ће и у том случају те сведоштва дати потпун доказ. Које се, пак, околности имају узети као незнатне и споредне, не да се уопште одредити, већ се то има одлучити с обзиром на поједини конкретни случај, јер једна иста околност у једном случају може бити незнатна а у другом важна.

Теорија слободног судијског уверења не поставља ни овај захтев за доказну снагу сведоштва. По њој се потпун доказ може добити и једном сведоштвама, само ако је у стању да код судије створи уверење о истинитости чињенице на коју се односи.

Од важности је питање: како ће судија поступати, кад се сведоштва не слажу у битним и главним околностима, нарочито кад има више од два сведока? ¹⁾

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

¹⁾ Ruff, Commentar II 96; Mittermaier, Bereislehre 373—377;

DIE VERBRECHENSBEWEGUNG IM OSTLICHEN EUROPA

I Band. — Die Criminalität der Balkanländer.
von Dr. Arnold Wadler.

(НАСТАВАК)

Тако исто скоро стоји и са закључцима овога писца у погледу на убиства, врло је незнатан проценат ових умишљајних убиства, који падају на терет хајдучије. Хајдучија у Србији није стална, већ спорадична појава, а високе цифре убиства сталне су и готово непрекидна појава, па и у годинама у којима није никако било хајдучије. То је најбољи до-

каз о неоснованости извођења овога писца, који високу цифру убиства опет своди у главноме на хајдучију. И код ових убиства, изузев једног мањег процента учињених из користољубивих намера, поглавити је узрок освета.

Међу тим узрок због кога се ова дела, као и сва друга тежа кривична дела, готово стално одржавају у Србији на једној незавидној висини, лежи поглавито: у слабој просвећености нашега народа и непрекидно рђавој унутрашњој политици, са којом упоредо иде и до зла бога рђава криминална полиција. Кад говоримо о непросвећености нашега народа, онда ту

не мислимо само на широке масе народне, већ и на његову интелигенцију, која га води и управља државом. Као год што је небрађена *правна свест* у нашега народа, тако се исто код његове интелигенције врло споро и лагано развија право, истинско, *правно осећање*, за јавно зло. То се да утврдити извесним познатим појавама. Није давно било, када је у Србији било и те несрећне и невероватне појаве, да су државне власти употребљавале хајдучију за своје политичке циљеве! Данас већ нема влада, које би помишљале и на тако што. Година 1905-та критична за наш криминалитет, врло је важна још у једном

погледу. Од те године настаје видљив и очигледан обрт у нашој хајдучији. Од тада ми немамо хајдучије у оним и бројним и временим размерама, у којима се до тада јављала, а у неколико се изменио и сам тип хајдучије. Данашња хајдучија по готову је са свим изгубила ону прастару епску боју.

Опадању хајдучије донекле је узрок нестанак шума и у неколико унапређена просвећеност нашега народа. Али то су узроци секундарног значаја, главни је узрок пробуђено правно осећање у високим представника државне власти, који су почели истински осећати и гонити то зло. Напредак је врло мали, а да је уз то и врло спор, најбољи је доказ и то, што се на јатаковање још стално гледа старим очима.

W. не познаје прилике у нашој земљи, нити их је довољно испитао, те је за то дошао до претераног схватања о нашој хајдучији. Он је уочио, или можда само чуо за извесне појаве на Балкану, па их је погрешно генерализао на све балканске земље. По њему изгледа да између Србије и Македоније нема никакве разлике. Он то и изрично заступа у својој књизи тврдећи, како хајдучија даје специфичну боју криминалитету на Балкану. У овом погледу W. је својом површношћу учинио Србији врло рђаву услугу.

Овом приликом ваља напоменути још нешто, чега се W. само овлаш дотакао на једном месту. Статистика паљевина (таб. I) живо нам казује, да наш закон о злонамерним паљевинама не показује готово никакве резултате, па ни после његових последњих измена од 22. XII. 1903. год. И ако растење ових дела до ове год. (по данашњим службеним подацима) још не даје права на коначну оцену о неуспеху овога закона, ипак се готово са поузданошћу већ може тврдити, да уведена колективна одговорност за накнаду штете не утиче ништа на смањење ових кривич. дела, па свакако ни на смањење осталих дела предвиђених у том закону. Изгледа, да то долази поглавито отуда, што је начин наплате накнаде штете врло рђаво регулисан овим законом.

II. Субјективни моменти криминалитета.

A. Биолошки моменти. (Пол. Старост. Народност.).

У свима земљама, у којима има криминално-статистичких података, заједничка је појава, а да број женских деликвената далеко заостаје иза броја мушких. Енглеска показује највећи проценат женских деликвената: 30% (и више) од мушких. Има много разлога за то: мања физичка отпорна снага, већином само субсидарна делатност у привређивању за живот, незнатније потребе, лакша способност за прилагођавање и т. д. Криминалисте новије школе ову појаву, нарочито слаб удео у привредним деликтима, доводе у везу са околношћу, што жена у проституцији налази задовољења своје криминалне склоности.

На Балкану удео жена у криминалитету пада далеко испод обичне мере. У Србији број осуђених жена у раније пом.

периоду времена колебао се апсолутно између 90 (1890 г.) и 230 (1905 г.); релативни фактор криминалног удела жена кретао се између 3.71 проц. (1893) и 6.25 проц. (1903) укупног броја осуђених; удео жена у криминалитету, дакле, за 20 пута је мањи, од удела људи. Али и оволики удео жена различан је према појединим категоријама кривич. дела. Апсолутно и релативно највећи је број осуђених жена код кривичних дела противу личности (кад се посматра само ова категорија крив. дела онда проценат женског удела износи 9. 38.). Ово се да објаснити делом чисто спољним околностима. Овој категорији дела припада велика група сексуалних деликата, код којих је са свим природно учешће оба пола готово једнако (блуд, родооскрвњење, браколметво). За тим долази једна група дела, која по својој природи долази искључиво у сферу женских кривич. дела, као што су: побацивање, одбацивање и убиство деце. Мањи је удео жена код повреда. Напротив, пак, умишљајно убиство просечно пада на терет жена више него деликти противу морала, а нарочито за тровање утврђује се претежан удео жена. Напоследку још знатније је учешће жена у деликтима увреда и клевета.

За овом категоријом дела по маси долазе прво кривична дела противу својине, па онда деликти противу државе. Али релативно у односу на мушких већи је удео жена у деликтима противу државе (средњи проценат 2.71), него у деликтима противу својине (средње 1.70%). Динамички развитак цифара показује, да је удео жена у деликтима противу имовине у сталном опадању, док удео жена у деликтима противу личности стално расте. И код деликата противу државе примећује се извесан прираштај, али он није сталан.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

M. J. Петровић.

НОВО КАЗНЕНО ПРАВО ЗА МАЛОЛЕТНИКЕ У АУСТРИЈИ.

— Dr. jur. Alfred Gross. —

Крајем прошле године подицела је влада горњем дому аустријског царевинског већа пројекат закона „који се односи на казнено-правно поступање с малолетницима и на њихову заштиту“ ради парламентарне расправе. С овим пројектом ступила је влада, која у области грађанског права, на пут доношења закона путем новела: уверена о томе, да за дуже време нема изгледа за *целокупну* реформу казног права, она је хтела да бар материју, која се односи на казнено-правно поступање с малолетницима, у којој је највише потребна ревизија, подвргне извесној измени у смислу модерних криминално политичких захтева.

Тиме је истовремено скицирана суштина пројекта; он садржи, поред *измена* односно *допуна материјалног и формалног казног права*, одредбе које, одређене за *заштиту малолетнике од физичке*

и моралне корупције, стоје само у *просредној вези са казним правом*. Пројекат није испунио са разних страна *истинити захтев*, да се уведе једно *формално и материјално особено казнено право за малолетнике*. Његове су одредбе поглавито за то *опредељене*, да делом измене а делом допуне *позитивне правне одредбе*.

Из овога разлога изгледа потребно, да се садашње казнено-правне одредбе, које су свакојако врло недовољне и мало задовољавају, у кратко изложе. С правом се може одустати од њихове шире критике, пошто су оне већ одређене да пропадну.

§ 237. казн. зак. узима да казнено малолетство престаје са навршеном десетом годином; кривична дела, учињена после овог доба, подлеже кућном кажњењу. Поред тога може се наредити и предаја детета у какав завод за поправку, само ова предаја није функција државне казнене власти, већ сурогат кућног васпитања, које се показало недовољно. Тиме се објашњава, што је за ову предају потребан захтев законског заступника и одобрење старатељске власти (§§ 178, 217. аустр. грађ. зак. и § 16. зак. од 29. маја 1885. Царевински лист закона, 90.).

Деца између 11. и 14. године важе као ограничена у кривичној одговорности; радње, које би биле злочинства кад их учине одрасли, казне се као иступи, ако их учине ова деца (§ 269. а казн. зак.). Али се мора водити о томе рачун, да према аустријском праву квалификација извесне радње као злочинства зависи врло често не толико од „поварености“ кривца, колико од случајних момената исхода, који су тада за то меродавни, да ли дете, које је криво, треба да се подвргне државној казни. Ова треба да се састоји у затварању на извесном *одвојеном месту за чување* (трајање: 1 дан до 6 месеци), с чиме по могућству треба да се споји подесно васпитање.

Преступи и иступи, које учине малолетници овога доба, предају се кућном кажњењу. Под нарочитим претпоставкама могу се ова деца држати и у каквом заводу за поправку, код преступа и иступа ипак само гада, кад је дете сасвим поварено, и власт за јавну сигурност не налази какво друго средство за постицање редовног васпитања (§ 8. зак. од 24. маја 1885. Царевински лист закона 89.).

Са почетком 15-те године настаупа потпуно казнено пунолетство; малолетство се овде узима у обзир још само као основ за ублажење казне (§ 46. а казн. зак. и § 52. бр. 4.). Код преступа и иступа води се рачун о малолетству, ако је учинилац „био у доба, које је врло близу казненом малолетству“ (§ 246. а казн. зак.). Још треба истаћи, да се лица између 14. и 18-е године, која су осуђена због извесних деликата (особито због просјачења, скитње, неиздржања полицијског надзора и т. п.), могу предати у какав завод за поправку (§ 13. пом. зак.).

За извршење казне лишења слободе постоје у *појединим казним заводима одељења за малолетнике*; на основу Уред-

бе од 30. септембра 1905. год. створена су таква одељења и код неких судских затвора. Ова одељења за малолетнике могу у друштву са заводима за поправку дати корисне резултате, ако се подесно уреде. На жалост, најлепше наде осујећава и овде оскудица у потребним средствима. Пошто на првом месту заводи за поправку ни из далека не одговарају потребама, и као што је познато, тамо се може сместити само врло мали број лица за поправку, то пропуштају казнене судије у већини случаја у опште и да изрекну допуштење за предају у какав завод за поправку; друга мана постоји у томе, што ово накнадно васпитање може наступити по правилу само поред судске казнене осуде и управ по издржаној казни.

Прилично енергично и свесно покушава владин предлог да учини преокрет. На првом месту подвргнут је основној ревизији појам способности за одговорност малолетника, под којима се разуму лица пре навршене 18. године. Полазећи од мишљења, да малолетницима услед њиховог *недовољног развића* оскудева потребна душевна и морална зрелост за оцену њихових радња, узима се, да је код ових лица, чак и кад постоји кривична способност, *мања кривица*, која даје оправдања, да се под извесним околностима одустане од казне или да се одрекне њеног фактичког извршења, без страха од слабења генерално-превентивне снаге казнене претње односно казног извршења. Поред тога предвиђа пројекат и потпуни уништај мрље, добивене у судској осуди. Даље има у виду владин предлог државну бригу о васпитању, које треба да добије место не само *пored* казне, већ да дође *на место* казне, и да се примењује већ и код *просте покварености* и ако још није учињена повреда казног законика.

У погледу поступка показује нам пројекат читав ред одредаба, које су с једне стране за то одређене, да се води чак рачун о особености малолетног оптуженика и у поступку, а с друге стране да му се зајемчи већа процесуална заштита, но што ју је досад уживао.

Напошетку, предвиђене су одредбе, које су одређене, да сачувају малолетнике од физичке и моралне покварености.

У три наведена правца кретаће се и приказ овог пројекта.

I. Одредбе материјално-правног садржаја.

1. Урачуљивост код деце и малолетника.
Под насловом: „Некажњивост деце и малолетника“ наређује чл. I. т. 1: „Неће се казнити, ко у време дела није навршио *четрнаесту* годину, или се налази у доба од навршене *четрнаесте* до навршене *осамнаесте* године, али је услед *заосталог развића* неспособан да увиди *неправо* свога дела или да определи своју вољу саобразно овом опажању.“ Тиме је деци испод 14 година прећутно оспорена казно-правна урачуљивост. За лица између 14. и 18. године предвиђена је релативна казна неспособност, ако су у време извршења радња, у пркос њихове

веће старости, била на ступњу развића деце.

Ову заосталост у развићу налази пројекат у томе, што окривљеноме оскудева или способност, „да увиди неправу свога дела или да своју вољу саобрази овом опажању.“ Несумњиво, да под увиђањем неправу свога дела имамо да разумемо ону душевну зрелост, која поред сазнања *узрочног тока ствари* зајемчава увиђање *односа радње према културној норми*. Пошто правни поредак није а priori управљен на народ, не може се — и ово мора просто важити за појам урачуљивости — захтевати *знање казног законика* у опште, и *свесност о конкретной противправности*, већ само *знање о повреди дужности* делом. Ово знање постоји у опште код малолетника тада, кад се тиче грубих повреда правних добара појединаца, али га нема по правилу, где су предмет напада правна добра друштва или државе. Исто тако претпоставља се за увиђање значаја *нехатних радња* и осећаја одговорности за исте већи степен интелектуалног развића, које лица испод 18 година по правилу немају. У још већој мери важи ово за казнену наређења административног карактера, која су позвана да служе *културно индиферентним* интересима, — и у којима је наше судско казно право на жалост, тако богато! Према томе изгледа оправдано, да се о индивидуализању води рачун у том правцу, да се код малолетних лица, која су прешла доба детињства, оспори казно пунолетство, ако постоји оскудица душевне зрелости.

(наставиће се)

Др. Д. М. Суботић.

ПРИЗНАЊЕ

(из забележака једног старијег полицајца)

(СВРШЕТАК)

— Вама је, господо, познато, да сам вас ја и понаособ и овако у скупу више пута опомињао, да у дужности увек будете савесни, озбиљни и достојанствени; да се са сваким лепо опходите; да своју власт никад не злоупотребљавате; да у ваше службене послове не уносите лично расположење или нерасположење према појединцима; да ништа противзаконно не чините, а нарочито да кривце не тучете и не злостављате.

— Је ли тако, господо?

— Тако је, одговорисмо као у један глас сви сем г. Гр...

— Је ли тако г. Гр...?

— Тако је, једва јадник процеди кроз зубе, и убриси крупне грашке зноја с чела.

— Јест, јест, господо, тако је, па ипак се, на жалост, међу вама нашао један, који ни мало није водио рачуна о овим мојим опоменама; који је, противно позитивним и моралним законима, наређивао да се људи по апсанама пребијају, налазећи у томе неко нарочито задовољство.

За време овог свечаног говора сви смо, више махијално, упрли погледе у г. Гр... који је наизменце бледио и црвенио, али чим је члан довршио последњу реченицу, он скочи и проговори одлучним гласом:

— Убите ме, г. члане, али ме више не мучите, јер ми је доста мојих мука. Знам шта сам учинио; видим већ своје добро јутро по вашем говору, и онда нашта ово ново мучење. Много је боље, да одмах учините са мном што треба, да...

— Ја то и чиним, пресече га члан оштрим гласом, и нареди да дође апсанција.

Свршио је јадник, помислих у себи; хоће да га затвори.

Чувши ову наредбу г. Гр... се поново обрати члану, и очигледно љутитим гласом рече:

— Имајте у виду, г. члане, да сам ја указни чиновник, и да за мене вреде одредбе закона о чиновницима грађанског реда.

— Наређујем вам, г. Гр... да седнете на ваше место и да ћутите.

— Разумем, гласио је одговор строго дисциплинованог чиновника.

У том ево ти и апсанције, прописно обученог и наоружаног.

— Одкад си, ти, капларе, апсанција у овом кварту? упита га члан.

— Од пре годину дана.

— Одкад је г. Гр... писар кривичног одељења?

— Од пре девет месеци.

— Је ли ти г. Гр... који пут наређивао да у апсани бијеш притворенике, и да их нагониш на признање?

— Јесте, више пута, одговори жандарм одлучно.

— Ја то не одричем, узвикну г. Гр... промуклим гласом.

— Ћутите, господине, кад сам вам наредио да ћутите.

— Р . а . з . у . м

— Шта ти је, капларе, наредио г. Гр... синоћ кад ти је предао оног Банађанина? продужи члан даље испитивање.

— Наредио ми је да му „убијем душу“ ако не призна.

— Баш ти је тако казао?

— Баш тако; чуо је и писар г. А..

— И ти си тачно извршио ту наредбу?

— Не разумем, г. члане.

— Како не разумеш? Јеси ли, према наредби г. Гр... доиста „убио душу“ Банађанину?

У место да одговори на ово питање, каплар се поче врпољити и посматрати нетремице члана.

— Одговори, викну члан.

— Па ви знате, процеди каплар кроз зубе.

— Ништа ја не знам, већ ти овде кажи пред нама свима, јеси ли по наређењу г. Гр... тукао Банађанина или ниси?

— Нисам г. члане.

— А јеси ли који пут раније тукао притворенике по његовој наредби?

— Нисам, г. члане.

— Јеси ли ма кад и ма кога тукао било по његовој било по чијој другој наредби?

— Од кад сам апсанција у кварту
врачарском никад и никог.

За време ових одсечних капларових одговора, г. Гр... је непомично седео на столици и узневереним погледима посматрао час члана, час апсанцију, док смо ми остали писари несвесно поустајали и пришли столу члановом, очекујући с највећом радозналешћу расплет ове мале драме.

— Сад можеш ићи, капларе, нареди члан апсанцији, чим је овај одговорио на последње питање.

Пошто нам је наредио да поново поседимо, члан настави исто онако свечаним гласом као и мало пре:

— Јесте ли чули, господо, шта вели апсанција?

— Чули смо.

— Јесте ли ви чули, г. Гр...?

— Чуо сам, али ништа не разумем.

— Како не разумете, кад је човек говорио јасно и одређено!

— Баш зато не разумем, што знам да је увек извршио моје наредбе.

— Одкуд то знате?

— Отуд што ми је увек, после сваке издане му наредбе ове природе, подносио извештај о резултату њеног извршења.

Тек што је ове изговорио г. Гр..., а члан се отпоче грохотом смејати.

— Е, мој, г. Гр... међер сте ви још наивни и ако сте толико година у полицији. Зар сте ви и за тренут могли помислити, да ћу се ја чинити невеста према вашим наредбама за злостављање притвореника, и на овај начин прећутно се солидарисати са вашим радом? И каква бих ја старешина био, кад бих допустио да моји млађи врше у дужности и такве грубе незаконитости какве сте ви били покушали? Зато што сте у истини вредан и способан писар, пустио сам вас да апсанцији наређујете шта хоћете, али сам зато њему најстроже наредио, да не извршује ниједну вашу наредбу у погледу злостављања притвореника, и да ме о свакој оваквој вашој наредби увек извештава. Да, пак, ви не би сумњали на њега, он вам је редовно јављао о извршењу ваших наредба, и тако су и вуци били сити и овце на броју.

И са Банађанином је, разуме се, било овако исто. Секцијом је несумњиво утврђено — као што ми јавља физикус — да је он умро од мане у срцу, која је потенцирана злоупотребом алкохола. По мишљењу г. г. лекара, несрећник је јуче попио већу количину ракије, која му је и смрт проузроковала. Међутим, од једне овакве чисте и јасне ствари могло је бити свашта, да су на умрлом Банађанину нађени трагови повреда, а то би несумњиво било да је апсанција извршио вашу наредбу. Ја сам још јутрос знао, да апсанција није тукао Банађанина, али вам намерно нисам хтео казати, само да би вас што дуже оставио у страху и неизвесности. Надам се, да ће вас овај случај потпуно излечити од ваше ружне навике, и да вам у будуће ни на памет неће пасти да кога злостављате.

— Заклињем вам се, г. члане, мојом децом — узвикну г. Гр... очигледно потресеним гласом — да у будуће нећу ни

мрава згазити а камо ли наређивати да се ко злоставља, и да ћу увек настојавати да се ова ружна навика искорени из наше полиције. Довољно ће за ово бити, да сваком колеги испричам све што сам данас претрпео, па да никад не помисли да кога туче и злоставља. Вама пак, који сте од очевидне пропасти спасили мене и моју породицу, захваљујем из дубине душе и...

— Доста, г. Гр..., пресече члан. Немате ви мени шта да захваљујете, јер сам ја само вршио своју старешинску дужност, али ћу се у истини радовати ако и ви и остала г. г. писари запамтите добро овај случај са Банађанином, јер ће вас он најбоље сачувати од рђавих навика према кривцима.

— Хоћемо! узвикнусмо сви сложено.

— Кад бих живео два века не бих га заборавио, додаде г. Гр... и пође члану да га пољуби у руку, али га овај задржа, рукова се с њим и додаде у шали:

— У будуће избегавајте признање у истрагама, јер ако продужите као што сте до сада радили, мораћу поднети званичан предлог да се та врста доказа избаци из кривичног поступка.

— Заклињем се поново, да због мене то неће бити, одговори брзо г. Гр...

— Јесте ли ви г. А... сад разумели моје јутрошње понашање?

— Потпуно у колико се односи на г. Гр..., али има нешто што још добро не разумем.

— Шта је то?

— Је ли неопходно потребно да добри полицајци буду увек и добри глумци?

— Готово неопходно с обзиром на природу својих послова, одговори члан смејући се.

— Ако допустите, г. члане, имао бих један предлог, јави се депозитар.

— Да чујемо.

— Да би се Гр... увек сећао данашњег дана, слободан сам предложити колегама, да га у будуће зовемо признање.

— То је ваша ствар, господо, одговори члан смејући се.

— Зовите ме како год хоћете, само кад сам остао читав.

— Сад, господо, на посао, нареди члан, и зазвони за жадарма пред вратима.

— Има ли ко да чека?

— Има их више.

— Пуштај редом — — — — —

У кварту врачарском остао сам заједно са г. Гр... још годину дана после овог догађаја, а затим је он премештен у унутрашњост са унапређењем. Своју заклетву, дату члану, потпуно је одржао. За све ово време није никад ни помислио да је прекрши. Од њега сам научио многих лепих и по службу корисних ствари, али је случај са Банађанином несумњиво био најбоља и најкориснија лекција, коју ми је о његовом трошку одржао члан г. Ђ...

И сада, после толико година, ја у истини сматрам за дужност, да и једном и другом кажем: *хвала!*

На Видовдан 1908.

Београд

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине граовске, актом својим Бр. 648, пита:

»Неки општински судови, приликом издавања извода из пописних књига „Б“ за оверавање истих наплаћују таксу у корист општинске касе 0-20 динара а неки пак наплаћују таксу за оверу истих 2-00 динара.

Суд моли уредништво „Полициј. Гласника“ за објашњење: како треба наплаћивати ову таксу, и који судови правилно поступају — да ли они који наплаћују таксу од 0-20 динара или они од 2 динара?»

— На ово питање одговарамо:

Пошто је г. Министар Финансија расписом својим од 17. априла ове године ПрБр. 15584, објаснио, да опште таксе, које предвиђа закон о таксама у одељку А. треба наплаћивати и код општинских власти за државну касу па то нарочито још рекао за таксу из т. 20. онда за извод из књига треба наплаћивати по 0-50 дин. од полутабака, кад год приватни сам препишује, а 2 дин. кад то чини општински суд.

Ако се тражи још и оверавање ових извода, онда треба наплаћивати и таксу за оверавање из тачке 15. поменуте тарифе.

II.

Суд општине варошице Голупца, актом својим Бр. 1770, пита:

»Да ли подлеже плаћању таксе од пет пара дин. објаве, којима општински судови објављују држање панађура у својим општинама према закону о панађурима и недељним пазарним данима?»

Реч је о такси, коју предвиђа тач. 14. зак. о таксама, у вези са чл. 1. т. 1. истога закона.

Ово је потребно суду да зна, јер ако судови нису ослобођени у смислу чл. 3. тачке 2. поменутог закона, онда и овај суд треба да је плати.

Суду је непознато да је овакав случај објашњен.

— На ово питање одговарамо:

Објаве ове не подлеже плаћању таксе из разлога који су изнесени у бр. 46. „Полицијског Гласника“ за 1907. годину, у одговору под II поводом сличног питања општине дрвинске.

Нека суд прочита поменуто објашњење, па ће наћи тражени одговор.

Своје особљу свакако може препоручити, да пажљивије прати објашњења, која се преко „Пол. Гласника“ дају, па ће уштедити суду ту непријатност, да поставља питања, која су већ расправљена.

III.

Г. Свет. Радовановић, полицијски писар пита:

Извршном пресудом овог средње власти, осуђена су извесна лица за дело из § 62. железничког законика, са по 30 динара новчане казне у корист касе железничке дирекције.

Један од осуђених нема више имања сем онога што му штити § 471. грађ. суд. поступка.

Како нигде није предвиђено ни објашњено: да ли се казна може наплатити из овог имања, то молим уредништво да ово изволи објаснити преко »Полицијског Гласника«.

Том приликом нека објасни и то, да ли се, на случај немаштине, може новчана казна заменити затвором.

Поред тога нека се и то објасни: да ли подлеже и чијем разматрању пресуде, донесене по железничко-полицијском закону, јер и тога у закону нема?»

— На ово питање одговарамо:

Како кривице из § 62. железничко-полицијског закона не долазе у ред оних, о којима говори тачка 16. §. 471. грађ. суд. поступка, то се наплата не може ни вршити из онога дела имања, које је заштићено т. 4. поменутога законског наређења.

Железничко-полицијски закон, као специјалан, предвидео је казну за извесне кривице, и за изрицање ових по чл. 63. (последњи став) и 64. пренео надлежност на редовне полицијске власти.

Према овоме, оне као надлежне за изрицање и извршење казне, морају саображавати своје поступке општем кривичном закону за све случајеве, који нису нарочито регулисани железничко-полицијским законом.

Како и ово питање: шта ће се радити ако се казна од осуђеног не може наплатити није регулисано самим железничко-полицијским законом, то ће се у смислу § 316. новчана казна замењивати одговарајућим затвором.

Што се тиче питања, има ли места жалби против ових осуда и којој власти, ствар стоји овако:

Пошто самим законом, као специјалним, није регулисано питање: коме ће се жалбе подносити против осуда полицијских власти, а по чл. 27. Устава и Устројству централне управе жалбе нису искључене, то се оне могу подносити само надлежној старијој власти, пошто овде није случај §§ 15. и 16. полицијске уредбе.

IV.

Један општински писар пита:

»У мојој општини постоји школа и има два одељења, па према томе и два наставника.

У школској згради има: четири собе, кујна са »шпајзом« и једна мала собица за оставу.

Један наставник добија станарину у новцу, а други не.

Моли се уредништво за обавештење:

Да ли према горњем има у школској згради довољно одаја: за учионице, послужитеља, школску канцеларију, школску књижницу, собу за даљну децу где зими ручавају и спавају, за оставу школских ствари и стан за наставника и за колико наставника?

Ако нема, онда за кога нема, и може ли се и једном и другом наставнику издати станарину у новцу или само једном.

Ово је објашњење потребно услед појављеног спора између управитеља и општинског суда?»

— На ово питање одговарамо:

Кад школска зграда има свега четири собе са кујном и шпајзом, од којих су две употребљене за учионице, једна мора бити употребљена за канцеларију, а једна за ручавање и спавање деце, а за стан учитеља потребно је, међутим, по чл 16. закона о народним школама, најмање две собе с кујном и потребним стајама, онда се већ тим самим казује, да у школској згради нема удобног стана ни за једног, а камо ли за два учитеља.

Према томе, општина мора унети у буџет станарину за два учитеља, ако један од њих не би пристао, с обзиром на големе издатке општинске, да се задовољи станом какав има.

Саветно је, и у интересу школе и наставе, да се овај сукоб расправи споразумом и договором, јер чим је сукоб између општине и школе, успех школе не може бити онакав, какав би био без овога сукоба.

V.

Суд општине биоштанске актом својим Бр. 1293. пита:

»Непокретно имање једног олд. грађанина, узето је у попис 26. Марта 1896. год. за наплату приватних дугова, и продаја извршена 6. маја 1898 год. Купац је положио 15. дин. на име кауције, која је по гласу акта употребљена на дијурну чиновника и служитеља.

Ова продаја решењем првостепеног Ужичког суда бр. 13.088/99 год. поништена је.

Купац који је кауцију положио, тражи повраћај исте; полицијска власт актом од 8. маја 1901. год. бр. 3582 наређује за нов попис ако има довољно земље? па да се из продатог имања кауција врати.

Моли се уредништво да у једном од наредних бројева у свом листу извести: је ли дужник обавезан платити — накнадно и кауцију, кад је продаја као неуредна поништена и ако је по ком законском пропису?»

— На ово питање одговарамо:

По чл. 94. тачке 3. закона о општинама, у ред дужности, које врше општинске власти, долази и вршење законитих наредба претпостављених власти.

Вршење пописа имовине, ради извршења судских пресуда или решења других власти, које наређују полицијске власти, такође долази у ред законитих наредба старијих власти, јер имају свога извора у § 466. грађ. суд. поступка.

Према томе, општински суд је дужан да изврши наређење средске власти, констатујући том приликом само то, да ли дотични има довољно имања по § 471. грађ. суд. пост. или не.

Хоће ли полицијска власт извршити продају пописаног имања или не, то је ствар њена, као што је њена и одговорност ако повреди чија права.

Нека, дакле, суд изврши попис према наредби средске власти и пошаље јој га, а шта ће даље бити, то није његово да разбира, већ власти која има да врши наплату и оног, чије право може бити повређено.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ОГЛАШЕН ЗА ХАЈДУКА

Илија Томашевић — Драшковић, родом из Црне Горе, а сада земљоделец из Дугог Дола, среза косаничког, позват је објавом начелства округа топличког, као одметник испод власти, да се у року од (20) двадесет дана преда најближој полицијској или судској власти. Како се у остављеном року није хтео предати, то га је исто начелство решењем својим од 4. овог месеца Бр. 5835, а на основу члана 10. закона о јавној безбедности, огласило за хајдука и уценило са 500 динара, која ће се награда издати ономе, који га ухвати, убије или полицијској власти помогне да то учини.

Илија је стар 18 година, средњег раста, у лицу плав, носав, косе смеђу, од одела има на себи гуњ и чакшире од црног сукна, на глави шајкачу а на ногама опанке. Наоружан је пушком маузер-кокином Бр. 5.780.

Бр. 5835. Из канцеларије начелства округа топличког 4. августа 1908. године у Прокупљу.

Т Р А Ж Е С Е

Живана Тодоровића, бив. финансијског стражара београдске царипарнице на Сави, тражи Управа града Београда актом Бр. 32500. Пронађнеог треба спровести Управи.

Борку, кћер Христине Николић, куварнице из Београда, које је нестало 8. овог месеца и до сада се ништа о њој није сазнало, тражи Управа града Београда актом бр. 32.972. ради

предаје матери. Борка је стара 14 година, развијена, плаве косе, у белој штофаној хаљини. Износећи њену фотографију позивамо све власти да је у својим домањима потраже и пронађену упуте Управи града Београда.

Спасоја Атанацковића бившег осуђеника београдског казног завода, који је са осуде пуштен 29. јуна ове године, тражи начелство округа чачанског ради издржавања трогодишњег надзора. Спасоје је родом из Грацца, среза жичког, стар 33 године, високог раста, очију

угасито зелених, косе смеђе, бркова риђих; од особенних знакова има: а) нокат на десном палцу деформисан; б) по лицу роав од богиња; в) десно око превучено бедом навлаком и на њега добро не види; г) брадавицу длакаву, величине зрна од сочива, за 5 см. испод средине

линије, величине 2 см., на горњем капку левог ока. На осуди је био због опасне крађе. *Владимир* је стар 18 година, средњег раста, очију граорастих, косе смеђе, носав. Износећи Светозареву фотографију позивамо све полицијске и општинске власти да бегунце живо у

сандуче у коме је било у новчаницама 1230 динара, 15 наполеона, 100 дуката женског накита, од којих су три велика а деведесет седам мали, и три признанице у вредности 1000 динара, које су гласиле на Луку Бајића-Владимировића. Обраћа се пажња свима властима да потраже крадљивце и крадени новац и о резултату тражења известе начелника среза мачванског с позивом на денешу Бр. 15173.

десне кључне кости и д) по грудима и трбуху мањав. На осуди је био због опасне крађе. Износећи његову фотографију позивамо све полицијске и општинске власти да га потраже у својим домањима и пронађеног подвргну издржавању надзора.

својим домањима потраже и пронађене стражарно спроведу Управи пожаревачког казног завода с позивом на денешу Бр. 2020.

ПОТЕРЕ

Светозар Поповић, земљод. из Чокешине и **Владимир Николић**, из Страже, среза јадранског, осуђеници пожаревачког казног

Тадија Луковић, земљод. из Пасјаче, среза добричког, 6. овог месеца извршио једно убиство и по извршењу дела одмах побегао. Тадија је стар 24 године, средњег раста, у лицу плав, малих бркова, брија се, у обичном сељачком оделу. Од оружја има једну пушку «Кокиног» система и један «Гасеров» револвер. Позивају се све полицијске и општинске власти да га живо у својим домањима по-

Јордан Јована Цветковића, из М. Ртвице, среза пољаничког, извршио је 6. овог месеца разбојништво над Дином Милосављевићем, дунђерским радником из села Јастрепца отевши му 170 динара у разној монети, па по извршењу дела побегао. Јордан је стар 27 година, средњег раста, црномањаст, носав; од одела има на себи чакшире од плавог шајка, гуњче од сукна, испепану кошуљу, на глави црни шешир, а на ногама пресне опанке. Нека га све полицијске и општинске власти потраже и пронађеног стражарно спроведу Управи града Београда с позивом на акт. Бр. 82467.

Никола Марковић, келнер, осумњичен је да је извршио ноћу између 5. и 6. ов. месеца крађу Драгутина Петровићу, келнеру, из Крагујевца па по извршењу дела побегао. Драгутина је украдено: једно црно одело, пар нових ципела од шевроа, новчаник и у њему 4.50 дин, један сахат са сребрним ланцем и служитељска исправа. Никола је стар 22 године, црномањаст, очију граорастих, плав, раста срењег, дежмекаст, округлих образа, широка носа и дебелих усница. Од одела има на себи црни кафтани и панталоне. Позивају се све полицијске и општинске власти да Николу живо потраже, и пронађеног стражарно спроведу начелству окр. крагујевачког с позивом на денешу Бр. 12.696.

КРАЂЕ СТОКЕ

Ноћу између 8. и 9. овог месеца непознати крадљивци украли су из чаира Драгутина Здравковића, земљ. из Здравња, једну кобилу и ждребе. Кобила је матора 5 година, длаке доратасте, има убој од кола, а ждребе је маторо 3 месеца, женско, длаке доратасте. Денеша начелника среза расинског Бр. 18.996.

Ноћу између 8. и 9. овог месеца непознати крадљивци украли су Ђоки Симићу, из Претрешње, једнога коња, и Милану Степићу, из истога села једну кобилу. Коњ је матор 3 год. длаке зелене, а кобила је матора 12 год. И коњ и кобила имају жиг положено «Т». Денеша начелника среза прокупачког Бр. 14.721.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.

завода, 7. овог месеца побегли су из Љубичева где су били упућени на рад. **Светозар** је стар 19 година, средњег раста, очију отворено-плавих, косе смеђе, носав; од особенних знакова има: а.) белегу од посетотине, у облику криве линије, величине 2.5 см., на првој фаланзи левог кажипрста, страна постеријорна и б.) белегу од ране, у облику криве

траже и пронађеног стражарно спроведу начелнику среза добричког с позивом на денешу Бр. 18644.

Непознати крадљивци 8. овог месеца увукли су се у кућу Јована Бајића — Владимирова, земљод. из Клења, среза мачванског, и из собе у којој је Јован спавао украли једно